

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

દુર્ગાદાસ શિરાલી

વિરુદ્ધ

ભારત અને અન્યનું સંઘ

નવેમ્બર ૧૨, ૧૯૬૫

મૂખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી પી.બી. ગજેન્દ્રગડકર, ન્યાયમૂર્તિઓ શ્રી કે. એન. વાંચુ,

એમ. હિંદાયતુલ્લાહ, વી. રામાસ્વામી અને પી. સત્યનારાયણા રાજુ]

ડિફેન્સ ઓફ ઇન્ડિયા રૂલ્સ, ૧૯૬૨, નિયમ-૩૦-હેઠળ અટકાયત-રાજકીય પક્ષની સભ્યતા ગેરકાયદેસર જાહેર કરવામાં આવી નથી, તો શું તે અટકાયતનો હુકમ આપતી વખતે સંબંધિત પરિબળ ગણાય?

અરજદારને ડિફેન્સ ઓફ ઇન્ડિયા રૂલ્સ, ૧૯૬૨ના નિયમ ૩૦ હેઠળ જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટના આદેશથી અટકાયતમાં લેવામાં આવ્યો હતો અને જરૂરી

ઔપચારિકતાઓ પાર પાડવામાં આવી હતી. તેણે કલમ ૩૨ હેઠળ અરજી દાખલ કરી અને દલીલ કરી: (૧) જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટનો આદેશ દુર્ભાવનાપૂર્ણ હતો કારણ કે તેમણે અરજદારની ચોક્કસ પ્રવૃત્તિઓ પર મન લગાવ્યું ન હતું અને તેમની સમક્ષ એવી સામગ્રીનો સંપૂર્ણ અભાવ હતો કે જે સૂચવે કે અરજદારનું વર્તન ભારતની રક્ષા વગેરે માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત હશે. (૨) આદેશમાં ઉલ્લેખિત અટકાયતનો એક આધાર એ હતો કે અરજદાર ડાબેરી કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી ઓફ ઈન્ડિયાના સભ્ય અને તેની એક શાખાના સચિવ હતા. આ વિચારણા સુસંગત નહોતી કારણ કે ઉપરોક્ત પક્ષને સરકાર દ્વારા ગેરકાયદેસર જાહેર કરવામાં આવ્યો ન હતો કે સરકાર દ્વારા પ્રતિબંધિત લગાવવામાં આવ્યો ન હતો.

ઠરાવ્યું:

(૧) અરજદાર માટે અવકાશ હતો કે તે પોતાની અટકાયતને દુર્ભાવનાપૂર્ણના આધાર પર અથવા અટકાયતના ક્રમમાં ઉલ્લેખિત તમામ અથવા કોઈપણ આધાર અપ્રસ્તુત હોવાના આધાર પર પડકારે. આવી અરજીઓ કલમ ૩૫૮ દ્વારા આવરી લેવામાં આવી ન હતી અને કલમ ૩૫૯ (૧) હેઠળ રાષ્ટ્રપતિના આદેશોના કાર્યક્ષેત્રની બહાર હતી. [૫૭૬ ડી]

માખન સિંહ તારસિકા વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય, [૧૯૬૪] એસસીઆર-૭૯૭ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

(૨) જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામાને ધ્યાનમાં રાખીને એવું ન કહી શકાય કે તેમણે અરજદારની ચોક્કસ પ્રવૃત્તિઓ પર પોતાનું મન લગાવ્યું ન હતું અથવા તેમની સામે આદેશને યોગ્ય ઠેરવવા માટે કોઈ સામગ્રી ન હતી. [૫૭૭-સી]

(૩) એવું કહેવું યોગ્ય ન હતું કે સામ્યવાદી પક્ષની ડાબેરી પાંખની પ્રવૃત્તિઓ કોઈ પણ સંજોગોમાં ગેરકાયદેસર ન હોઈ શકે અને તે માત્ર એટલા માટે અપ્રસ્તુત હશે કારણ કે ભારત સરકારે પક્ષને ગેરકાયદેસર જાહેર કર્યો નથી અથવા પ્રતિબંધ લાદ્યો નથી. જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને પ્રાપ્ત થયેલ અહેવાલોના પ્રકાશમાં અરજદારની રાજકીય સંસ્થા સાથેની સંડોવણી અને એક નિશ્ચિત રાજકીય જૂથની સભ્યતા એ અરજદારને અટકાયત હેઠળ લેવા અંગેનું મહત્વપૂર્ણ પરિબળ હતું. આ કારણ રાજ્યની સુરક્ષા અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી સાથે નજીક અને સીધો સંબંધ ધરાવતું હતું, જેમ કે ભારતના સંરક્ષણ નિયમો હેઠળના નિયમ ૩૦ માં અનુસૂચિત છે. [૫૭૮ એ-સી]

મૂળ ન્યાયનિર્ણય:

રીટ અરજી નં. ૯૫/૧૯૬૫.

મૂળભૂત અધિકારોના અમલીકરણ માટે ભારતના બંધારણની અનુચ્છેદ ૩૨ હેઠળ અરજી.

અરજદાર વતી આર. કે. ગર્ગ, એમ. કે. રામમૂર્તિ, એસ. સી. અગ્રવાલ
અને ડી. પી. સિંહ.

પ્રતિવાદી નં.૨. વતી જી. એસ. કાસલીવાલ, મહાધિવક્તા, રાજસ્થાન
અને આર. એન. સચથે.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ રામાસ્વામી દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

આ કેસમાં અરજદાર-દુર્ગાદાસ શિરાલીએ એક નિયમ મેળવ્યો છે જેમાં
પ્રતિવાદીઓને ભારત સંરક્ષણ નિયમોના નિયમ ૩૦ (૧) (બી) હેઠળ
ભીલવાડા, રાજસ્થાનના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ હેઠળ
બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ તેમની અટકાયતમાંથી મુક્તિનો નિર્દેશ આપતી
હેબિયસ કોર્પસની રિટ શા માટે જારી ન કરવી જોઈએ તેનું કારણ બતાવવા માટે
કહેવામાં આવ્યું છે. જે પ્રતિવાદીઓને નિયમની નોટિસ આપવાનો આદેશ
આપવામાં આવ્યો હતો તેમના વતી રાજસ્થાનના મહાધિવક્તા દ્વારા કારણ
દર્શાવવામાં આવ્યું છે.

અરજદારની ૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૫ના રોજ જયપુર ખાતે ૨૯ ડિસેમ્બર,

૧૯૬૪ના રોજ પ્રતિવાદી નં. ૩, ભીલવાડાના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ શ્રી નારાયણ દાસ મહેતા નીચે મુજબ જણાવે છે:

"મારા ધ્યાનમાં વિશ્વસનીય રીતે લાવવામાં આવ્યું છે કે સામ્યવાદી પક્ષની ડાબેરી પાંખ રાષ્ટ્ર વિરોધી અને ચીન તરફી પ્રચાર કરી રહી છે અને પેકિંગના સભ્ય તરીકે કામ કરવાની તૈયારી કરી રહી છે. પેકિંગના કહેવા પર રચાયેલી પાર્ટી વિધ્વંસ અને હિંસા દ્વારા સામ્યવાદી શાસન સ્થાપિત કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે વ્યાપક આંદોલનની તૈયારી કરી રહી છે. તેથી, હું, આ અનિવાર્ય નિષ્કર્ષ પર આવ્યો છું કે ડાબેરી સામ્યવાદી પક્ષ દેશની બાહ્ય અને આંતરિક સુરક્ષા માટે વાસ્તવિક ખતરો છે અને તાત્કાલિક પગલાં લેવા જરૂરી બની ગયા છે.

હું આ અહેવાલથી પણ સંતુષ્ટ છું કે ભીલવાડાના શ્રી દુર્ગાદાસ શિરાલી સામ્યવાદી પક્ષની ડાબેરી પાંખના સચિવ છે અને તેઓ એવી રીતે કામ કરે તેવી શક્યતા છે જે ભારતની રક્ષા અને નાગરિક સુરક્ષા, વિદેશી સત્તાઓ સાથેના ભારતના સંબંધો, જાહેર સલામતી અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત હોય.

હું, નારાયણ દાસ મહેતા, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ, ભીલવાડા,
રાજસ્થાન સરકારના જાહેરનામા નંબર ૧ એફ ૭/૧ (૧૬) હોમ
(એ. સી. આર.) દ્વારા ભારત સંરક્ષણ નિયમો ૧૯૬૨ના નિયમ
૩૦ (૧) કલમ (બી) હેઠળ મને સોંપવામાં આવેલી સત્તાઓનો
ઉપયોગ કરી રહ્યો છું. ૧) ૬૩ તારીખ ૪ નવેમ્બર, ૧૯૬૩ અને તે
વતી સક્ષમ કરતી અન્ય તમામ સત્તાઓ ભીલવાડાના પોલીસ
અધિક્ષકને નિર્દેશ આપે છે કે શ્રી દુર્ગા દાસ શિરાલીની ધરપકડ
કરવામાં આવે અને આગામી આદેશો સુધી ભીલવાડા જેલમાં
અટકાયત કરવામાં આવે.

૧૩ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૫ના રોજ સમીક્ષા સત્તામંડળ દ્વારા જિલ્લા
મેજિસ્ટ્રેટના આદેશોની સમીક્ષા કરવામાં આવી હતી, જેમણે ભલામણ કરી હતી
કે ૨૯ ડિસેમ્બર, ૧૯૬૪ના અટકાયત આદેશની પુષ્ટિ થવી જોઈએ. રાજ્ય
સરકારે તેના આદેશ નં. એફ.૭/૧ (૧૯) હોમ (એ-કિ.(૧)/૬૫ તારીખ ૨૨
જાન્યુઆરી, ૧૯૬૫.

અરજદાર વતી શ્રી ગર્ગ દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી હતી કે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે
અરજદારની ચોક્કસ પ્રવૃત્તિઓ પર પોતાનું મગજ વાપર્યું નથી અને જિલ્લા

મેજિસ્ટ્રેટ સમક્ષ એવું સૂચન કરવા માટે સામગ્રીનો સંપૂર્ણ અભાવ હતો કે અરજદારનું વર્તન "ભારતના સંરક્ષણ અને નાગરિક સંરક્ષણ, વિદેશી સત્તાઓ સાથેના ભારતના સંબંધો, જાહેર સલામતી અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત હશે". તેથી, અપીલકર્તા વતી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા અટકાયતનો આદેશ દુર્ભાવનાપૂર્ણ અને ગેરકાયદેસર હતો. શ્રી ગર્ગે બીજા સ્થાને રજૂઆત કરી હતી કે અટકાયતના આદેશમાં ઉલ્લેખિત એક આધાર એ હતો કે અરજદાર ભારતીય કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની ડાબેરી પાંખના સભ્ય અને ભીલવાડા ખાતે તે પક્ષની સ્થાનિક શાખાના સચિવ હતા. લેફ્ટિસ્ટ કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી રાષ્ટ્રવિરોધી અને ચીન તરફી પ્રચાર કરી રહી છે અને જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટનો અભિપ્રાય હતો કે ડલેફ્ટિસ્ટ કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી, તેથી, દેશની બાહ્ય અને આંતરિક સુરક્ષા માટે વાસ્તવિક ખતરો છે. શ્રી ગર્ગ દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની લેફ્ટિસ્ટ પાંખને ભારત સરકાર દ્વારા ગેરકાયદેસર જાહેર કરવામાં આવેલ નથી અથવા પ્રતિબંધિત કરવામાં આવેલ નથી અને તેથી, લેફ્ટિસ્ટ કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી ઓફ ઇન્ડિયાના અરજદારનું સભ્યપદ અટકાયતના આદેશ માટે સુસંગત આધાર નથી.

અરજદાર વતી ઉઠાવવામાં આવેલા આ મુદ્દાઓ પર કાર્યવાહી કરતા પહેલાં એ જણાવવું જરૂરી છે કે માખન સિંહ તારસિકા વિરુદ્ધ પંજાબ રાજ્ય¹ કેસમાં આ અદાલતને રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા ૨૬ ઓક્ટોબર, ૧૯૬૨ના રોજ જાહેર કરાયેલી

¹ (૧૯૬૪) ૪-એસસીઆર-૭૯૭

કટોકટીની જાહેરાત અને રાષ્ટ્રપતિના બે આદેશો-એક તારીખ ૩ નવેમ્બર, ૧૯૬૨ અને અન્ય તારીખ ૧૧ નવેમ્બર, ૧૯૬૨ના બંધારણની કલમ ૩૫૮ની કલમ-(૧) દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને જારી કરાયેલી કટોકટીની કાનૂની અસર પર વિચાર કરવાનો પ્રસંગ બન્યો હતો. આ અદાલત દ્વારા એવું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું કે કલમ ૩૫૮ (૧) અને તેના હેઠળ જારી કરાયેલ રાષ્ટ્રપતિના આદેશનો વ્યાપ સક્ષમ અધિકારક્ષેત્રની કોઈપણ અદાલતમાં નાગરિકો દ્વારા કરવામાં આવેલ તમામ દાવાઓનો સમાવેશ કરવા માટે પૂરતો વ્યાપક છે જ્યારે તે દર્શાવવામાં આવે છે કે નાગરિક, હકીકતમાં, કલમ-૧૪, ૧૯, ૨૧ અને ૨૨ હેઠળ મૂળભૂત અધિકારોને લાગુ કરવા માંગે છે કે કેમ તે પ્રશ્નની તપાસ કર્યા વિના ઉપરોક્ત દાવાઓનો અસરકારક રીતે નિર્ણય લઈ શકાતો નથી. એવું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે રાષ્ટ્રપતિના આદેશની પેન્ડન્સી દરમિયાન વટહુકમ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ નિયમ અથવા આદેશની માન્યતા પર એ આધારે સવાલ ઉઠાવી શકાય નહીં કે તે કલમ-૧૪, ૨૧ અને ૨૨નું ઉલ્લંઘન કરે છે. પરંતુ આ મર્યાદા નાગરિકને વટહુકમ અથવા તે હેઠળ બનાવેલા કોઈપણ નિયમ અથવા આદેશની માન્યતાને અન્ય કોઈ આધાર પર પડકારવાથી રોકી શકતી નથી. જો અરજદાર કલમ-૧૪, ૨૧ અને ૨૨ના ઉલ્લંઘન સિવાય અન્ય કોઈ આધાર પર વટહુકમ, નિયમ અથવા તેના હેઠળ કરવામાં આવેલા આદેશની માન્યતાને પડકારવા માંગે છે, તો રાષ્ટ્રપતિ આદેશ અમલમાં આવી શકતો નથી. તે કલમ ૧૯ના ઉલ્લંઘનના

આધારે વટહુકમના નિયમ અથવા તેના હેઠળ કરવામાં આવેલ આદેશને પડકારવા માટે પણ તૈયાર નથી, કારણ કે કલમ ૩૫૮ હેઠળ રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા કટોકટીની ઘોષણા કરવામાં આવે તે જલદી જ કલમ ૧૧૮ની જોગવાઈઓ આપમેળે સસ્પેન્ડ થઈ જાય છે. પરંતુ અરજદાર વટહુકમ, નિયમ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા આદેશની માન્યતાને કલમ ૩૫૮ અથવા કલમ ૩૫૯ (૧) હેઠળ જારી કરવામાં આવેલા રાષ્ટ્રપતિના આદેશ સિવાયના આધાર પર પડકાર આપી શકે છે. આ પ્રકારનો પડકાર રાષ્ટ્રપતિના આદેશના કાર્યક્ષેત્રની બહાર છે. દાખલા તરીકે, નાગરિકને તેની અટકાયતનો આદેશ દુર્ભાવનાપૂર્ણ રીતે આપવામાં આવ્યો છે તેના આધારે હેબિયસ કોર્પસની રિટ માટે યોગ્ય અદાલતમાં જવાના તેના અધિકારથી વંચિત રાખવામાં આવશે નહીં. તેવી જ રીતે, નાગરિક અટકાયતના આદેશને આ આધાર પર પડકારવા માટે તૈયાર રહેશે કે અટકાયતના ક્રમમાં આપવામાં આવેલ કોઈપણ આધાર અપ્રસ્તુત છે અને આપવામાં આવેલ આધાર અને વિધાનસભાના ધ્યાનમાં રહેલા હેતુ વચ્ચે કોઈ વાસ્તવિક અને નિકટનો સંબંધ નથી.

પ્રથમ સ્થાને, અરજદાર વતી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે અટકાયતનો આદેશ ખરાબ છે કારણ કે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે અરજદારની ચોક્કસ પ્રવૃત્તિઓ પર પોતાનું મગજ લગાવ્યું ન હતું. એવું ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું હતું કે અટકાયતના ક્રમમાં જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે મુખ્યત્વે ભારતીય કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની

લેફ્ટિસ્ટ પાંખની પ્રવૃત્તિઓ પર કાર્યવાહી કરી છે જે રાષ્ટ્ર વિરોધી અને ચીન તરફી પ્રચાર કરી રહી હતી. જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ આગળ કહે છે કે પક્ષની રચના પેકિંગના કહેવા પર કરવામાં આવી હતી અને તે વિધ્વંસ અને હિંસા દ્વારા સામ્યવાદી શાસન સ્થાપિત કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે વ્યાપક આંદોલનની તૈયારી કરી રહ્યો હતો. તેથી જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા કે સામ્યવાદી પક્ષની ડાબેરી પાંખ દેશની બાહ્ય અને આંતરિક સુરક્ષા માટે વાસ્તવિક ખતરો છે. જ્યાં સુધી અરજદારની વાત છે, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે તેમને સામ્યવાદી પક્ષની ડાબેરી પાંખના સચિવ તરીકે વર્ણવ્યા છે અને જણાવ્યું છે કે તેઓ સંતુષ્ટ છે કે અરજદાર એવી રીતે વર્તશે જે ભારતના સંરક્ષણ અને નાગરિક સંરક્ષણ, વિદેશી સત્તાઓ સાથેના ભારતના સંબંધો, જાહેર સલામતી અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત છે. અટકાયતની અરજીના જવાબમાં ભીલવાડાના જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે આ અદાલતમાં સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે. એ ડેપીટના ફકરા ૩ માં જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે જણાવ્યું છે કે તેઓ અહેવાલોથી સંતુષ્ટ છે—કે અરજદાર સામ્યવાદી પક્ષની લેફ્ટિસ્ટ પાંખના સભ્ય તરીકે રાષ્ટ્ર વિરોધી અને ચીન તરફી પ્રચાર કરી રહ્યો હતો. ફકરા ૫ માં જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે જણાવ્યું છે કે તેમણે એ અહેવાલો પર સંતોષ વ્યક્ત કર્યા પછી અટકાયતનો આદેશ પસાર કર્યો હતો કે અરજદાર ભારતીય કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટી, ભીલવાડા શાખાના ડાબેરી પાંખના સચિવ હતા અને તેઓ ભારત અને નાગરિક સંરક્ષણ, વિદેશી સત્તાઓ સાથેના ભારતના સંબંધો, જાહેર સલામતી અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી માટે પૂર્વગ્રહ્યુક્ત

રીતે કામ કરે તેવી શક્યતા છે. જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટના એક્ઝિડેવિટને ધ્યાનમાં રાખીને અમારા માટે શ્રી ગર્ગની એ દલીલ સ્વીકારવી શક્ય નથી કે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટે અરજદારની ચોક્કસ પ્રવૃત્તિઓ પર પોતાનું મન લગાવ્યું ન હતું અને તેમણે અટકાયતનો આદેશ માત્ર એ આધાર પર આપ્યો હતો કે ભારતીય કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની ડાબેરી પાંખ રાષ્ટ્ર વિરોધી અને ચીન તરફી પ્રચાર કરી રહી હતી.

ત્યારબાદ અરજદાર વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે ભારતીય કમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની લેફ્ટિસ્ટ પાંખને ભારત સરકાર દ્વારા ગેરકાયદેસર જાહેર કરવામાં આવી નથી અને પક્ષ પર પ્રતિબંધ મૂકવામાં આવ્યો નથી. તેથી, એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે તે પક્ષનું સભ્યપદ ગેરકાયદેસર નથી અને અરજદારની અટકાયતનો આદેશ કાયદેસર રીતે આ આધાર પર આધારિત ન હોઈ શકે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, શ્રી ગર્ગ દ્વારા તે જમીન રજૂ કરવામાં આવી હતી. અરજદાર ભારતીય કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની લેફ્ટિસ્ટ પાંખના સચિવ હતા તે ભારતના સંરક્ષણ નિયમોના નિયમ ૩૦ના હેતુ માટે અપ્રસ્તુત હતું. દલીલ રજૂ કરવામાં આવી હતી કે જો આ આધાર નિયમના હેતુ માટે અપ્રસ્તુત હતો અથવા સંપૂર્ણપણે ભ્રામક હતો, તો સંપૂર્ણ રીતે અટકાયતનો આદેશ દૂષિત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેને હેબિયસ કોર્પસની રિટ આપીને રદ કરવો જોઈએ. પોતાની દલીલના સમર્થનમાં શ્રી ગર્ગે શિબબન લાલ સક્સેના વિરુદ્ધ ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય² ના ચુકાદા માં અદાલત દ્વારા ઠરાવેલ નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કર્યો. અમે શ્રી ગર્ગની

² (૧૯૫૪)–એસસીઆર–૪૧૮

દલીલને સાચી તરીકે સ્વીકારી શકતા નથી. એવું કહેવું યોગ્ય નથી કે સામ્યવાદી પક્ષની લેફ્ટિસ્ટ પાંખની પ્રવૃત્તિઓ કોઈ પણ સંજોગોમાં ગેરકાયદેસર ન હોઈ શકે અને તે માત્ર એટલા માટે અપ્રસ્તુત હશે કારણ કે ભારત સરકારે પક્ષને ગેરકાયદેસર જાહેર કર્યો નથી અથવા પ્રતિબંધ લાદ્યો નથી. આ પ્રશ્નને ધ્યાનમાં લેતા કે શું અરજદાર ભારતના સંરક્ષણ નિયમોના નિયમ ૩૦ ના અર્થમાં ભારતના સંરક્ષણ માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત રીતે કામ કરી રહ્યો હતો, તે જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને અરજદાર, તેના રાજકીય મિત્રો અને તેની રાજકીય વફાદારીના રાજકીય સંગઠન વિશે પ્રાપ્ત થયેલા અહેવાલોને ધ્યાનમાં લેવા માટે ખુલ્લું છે. અરજદાર ભારતીય કોમ્યુનિસ્ટ પાર્ટીની લેફ્ટિસ્ટ પાંખના સભ્ય હતા તે સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, જે ઉપરોક્ત અહેવાલો અનુસાર, વિધ્વંસ અને હિંસા દ્વારા સામ્યવાદી શાસન સ્થાપિત કરવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે વ્યાપક આંદોલનની તૈયારી કરી રહ્યા હતા, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ ભારતના સંરક્ષણ નિયમો હેઠળ અરજદારની અટકાયતની જરૂરિયાત અંગે કોઈ પણ અપ્રસ્તુત સંજોગો પર પોતાનું મન લાગુ કરી રહ્યા ન હતા. અમારા મતે, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને મળેલા અહેવાલોના પ્રકાશમાં અરજદારનું રાજકીય સંગઠન અને ચોક્કસ રાજકીય જૂથનું તેનું સભ્યપદ અરજદારની અટકાયતની બાબતમાં સુસંગત વિચારણા છે. આ કારણ રાજ્ય સુરક્ષા અને જાહેર વ્યવસ્થાની જાળવણી સાથે ગાઢ અને નિકટનો સંબંધ ધરાવે છે, જે ભારતના સંરક્ષણ નિયમોના નિયમ ૩૦ દ્વારા માનવામાં આવે છે. અમારા મતે, શ્રી ગર્ગ કેસના આ પાસા પર તેમની રજૂઆતને સારી બનાવવામાં અસમર્થ છે.

આ કારણોસર અમે માનીએ છીએ કે અરજદારે બંધારણની કલમ ૩૨ હેઠળ રિટની મંજૂરી માટે કેસ કર્યો નથી. રિટ પિટિશન નિષ્ફળ ગણાય છે અને તે મુજબ તેને રદ કરવામાં આવે છે.

અરજી ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.